

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО
ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 18.12.2013 г.
JOIN(2013) 31 final

**СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Елементи за стратегическия отговор на ЕС на предизвикателствата в Гвинейския
залив**

Елементи за стратегическия отговор на ЕС на предизвикателствата в Гвинейския залив

ОБОБЩЕНИЕ

Държавите, намиращи се по бреговата линия на Гвинейския залив, са изправени пред множество предизвикателства, познати за Африканския континент. Неотдавнашното нарастване на заплахите, произтичащо от липсата на контрол върху крайбрежните води и слабия контрол на достъпа и сигурността по самата брегова линия, представлява обаче особено предизвикателство за държавите от региона¹. Сред последиците от това са нарастването на престъпната и терористичната дейност, което представлява и все по-голяма заплаха за ЕС. Ето защо в това съвместно съобщение се прави преглед на цялостния мащаб на заплахите, на рисковете, до които те водят за крайбрежните държави и за ЕС, както и на възможните действия, които ЕС може да предприеме съвместно с международната общност, за да помогне на тези държави да се справят с проблема.

Заплахи

Заплахите приемат различни форми, често са взаимосвързани, пресичат границите и, взети заедно, могат да доведат до разпространението на престъпна дейност, която излага на риск стабилността и ефективността на тези държави, като намалява шансовете им за успешно икономическо развитие или за намаляване на бедността — един от ангажиментите на ЕС. Съществуват три различни вида заплахи:

- а) такива, които възникват единствено по море, включително незаконен риболов, незаконно изхвърляне на отпадъци и пиратство и въоръжени грабежи по море²,
- б) такива, които се пренасят от морето на сушата — предимно трафик на наркотици, оръжия, фалшифицирани стоки, и често в обратната посока — трафик на хора,
- в) заплахи от сушата за свързаните с морето икономически дейности, особено за сектора на добив на нефт и газ в морските райони, включително задържане на заложенници, кражби на гориво от нефтопроводите („bunkering“) и престъпни деяния в пристанищата.

Ако не се предприемат ответни действия във връзка с тези заплахи, те ще нараснат до такава степен, че ще навредят както на местните, така и на международните интереси.

Общи африкански и европейски интереси

ЕС и страните от региона имат значителни общи интереси. Регионът е с дълга брегова линия и е богат на ресурси, които са от решаващо значение както за местната заетост и потребление, така и за търговията с Европа. Устойчивостта на всички морски ресурси, включително на рибарството, е от ключово значение за местните общности и за европейските потребители.

¹ Включително много съседни държави без излаз на море, чиито доставки зависят от стопанските дейности по крайбрежието.

² Международното право разграничава между „пиратство“ — инциденти, настъпващи в международни води — и „въоръжени грабежи по море“ — инциденти, настъпващи в териториални води.

Гарантирането на сигурността на световните търговски пътища е необходимо за търговията и за безпроблемния риболов. Значителен дял от енергийните доставки на ЕС идва от този регион и както инвеститорите, така и работниците трябва да бъдат предпазени от физически нападения. Наркотиците и други незаконни стоки, с които се извършва трафик по крайбрежието и през сухопътните граници, нанасят все по-големи вреди на местните общности и предизвикват проблеми в Европа.

Ето защо основната цел на ЕС е да помогне на държавите в региона, голяма част от които са много нестабилни, да постигнат мир, сигурност и просперитет чрез успешното и легитимно развитие на своите икономики и институции в съответствие с Африканската архитектура за мир и сигурност (APSA) и цялостната политика на ЕС. ЕС се стреми също да постигне политически консенсус, да остави отговорността в ръцете на африканските държави и да синхронизира съществуващите програми в рамките на цялостен подход за регионално развитие и сигурност. Опитът на други места в Африка, по-специално в района на Африканския рог, в Сахел и в региона на Големите езера, показва, че ранните действия за предотвратяване, предприети в тясно сътрудничество със страните от региона и с африканските регионални органи, са много по-икономически ефективни от по-късна намеса. Този опит показва също значителната стойност на включването на всички аспекти за по-голям кумулативен ефект: политическите аспекти, аспектите на доброто управление/борбата с корупцията, аспектите на сигурността, институционалните аспекти, икономическите аспекти и аспектите, свързани с развитието.

Ответни действия

ЕС може да намали набеязаните по-горе рискове, като подпомогне държавите да укрепят върховенството на закона и доброто управление в региона, включително чрез подобряване на работата на морската администрация и на дейността по правоприлагане, извършвана от полицията, военноморския флот, армията, бреговата охрана, митниците и имиграционните служби.

Тъй като морските граници все още не са напълно определени и по своята същност са трудни за наблюдение и изцяло пропускливи, засилването на сътрудничеството между крайбрежните държави и създаващите се регионални механизми за координация са важно начало. ЕС може също да подкрепя страните в региона да изпълняват своите международни задължения като държави на знамето и крайбрежни държави.

Ето защо се предлага ЕС, включително неговите институции, делегации и държави членки, работещи в координация с други международни организации и с местните партньори, да възприеме цялостен подход, насочен към четири конкретни цели:

1. Изграждане на общо виждане за степента на заплахата в Гвинейския залив и за нуждата от справяне с тази заплахата сред държавите в региона и международната общност.
2. Подпомагане на правителствата от региона да изградят стабилни институции, морски администрации и капацитет за осигуряването на осведоменост за проблемите, свързани с морето, и за гарантирането на морската сигурност и върховенството на закона по крайбрежието.
3. Подкрепа за развитието на икономиките в този регион в съответствие с националните и регионалните стратегии за развитие, за да се създадат работни места и да се подпомогнат уязвимите общности да бъдат устойчиви на престъпни дейности или актове на насилие.

4. Укрепване на структурите за сътрудничество между държавите от региона и регионалните организации, за да се предприемат необходимите действия за смекчаване на заплахите по море и на сушата.

ЕСТЕСТВО И РАЗВИТИЕ НА ЗАПЛАХИТЕ

От географска гледна точка това съвместно съобщение се отнася за брегова линия от 6 000 км, простираща се от Сенегал до Ангола, включително островите Кабо Верде и Сао Томе и Принсипи, и обхващаща два географски, политически и икономически региона: Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) и Икономическата общност на държавите от Централна Африка (ECCAS), които, и двете, са асоциирани с Комисията на Гвинейския залив (GGC) и с Африканския съюз (AC).

През последното десетилетие в държавите от Западна и Централна Африка се наблюдаваха динамичен икономически растеж, укрепване на управлението в някои страни и отслабването му в други. Някои от страните са поели уверено по пътя към статута на страни със средни доходи, докато други все още трябва да положат усилия за намаляване на бедността в съответствие с целите на хилядолетието за развитие (ЦХР). Всички те обаче могат да бъдат застрашени от нарастващата нестабилност и престъпната дейност в Гвинейския залив, а нестабилността или смущенията в икономиката в тях ще имат пряко въздействие върху самия ЕС.

Организираната престъпност под формата на трафик на наркотици, хора, оръжия, необработени диаманти, фалшифицирани лекарства, незаконни отпадъци³, киберпрестъпност и свързаното с това изпиране на пари често се осъществява на пропускливите сухопътни и морски граници в Гвинейския залив. Маршрутите на трафика често се припокриват с областите на нестабилност и криза и с районите, засегнати от тероризъм, в Сахел и Северна Нигерия. Трафикът на наркотици, особено кокаин, и на оръжие⁴ изигра важна роля за отслабването на управленските институции в няколко страни от Западна Африка, най-вече в Гвинея Бисау. В някои случаи тази дейност е станала допълнителен източник на приходи за терористичните групи в Сахел. Според Службата на ООН по наркотиците и престъпността (UNODC) кокаинът, който се превозва от Западна Африка към Европа, е бил на стойност от 1,25 млрд. USD само за 2011 г., а по-голямата част от незаконните мигранти, независимо дали са част от трафик или не, са пътували за Европа. Други стоки, с които се извършва незаконен трафик, са какаото, памукът, дървеният материал, кашуто, златото и диамантите⁵.

Пиратството и въоръжените грабежи по море са друга растяща заплаха. Морската търговия до Гвинейския залив и от него се извършва до голяма степен от ЕС. Регионът представлява един от стратегическите морски интереси на ЕС. Във всеки един момент в Гвинейския залив се намират средно 30 кораба, плаващи под флага на държава от ЕС или притежавани от държава от ЕС.

³ Примери за незаконни отпадъци са хербицидите и пестицидите, разливът на нефт, необработените промишлени отпадъци, включително ядрените и аерозолните замърсители.

⁴ Според оценка на Службата на ООН по наркотиците и престъпността от 5 до 7 милиона малки оръжия и леки въоръжения са в обращение в региона на Гвинейския залив.

⁵ Диамантите допринасяха за подклаждането на конфликти в региона, поради което беше установена схемата на сертифициране по процеса от Кимбърли (ПК), за да се попречи на „конфликтните диаманти“ да достигнат международните пазари.

През последното десетилетие повечето от 551-те регистрирани нападения и опити за нападения са били извършени в национални юрисдикции, а по-малко от 20 % — в международни води, като най-много нападения през 2012 г. са били извършени по бреговете на Нигерия и Того. Тези нападения се извършват предимно когато корабите са акостирали на офшорни нефтени платформи или плавателни съдове за складиране, когато плават към тях или ги напускат. Според последните оценки обаче рискът от нападения би могъл да се измести по-далеч от брега подобно на подхода, използван от сомалийските пирати, които използват кораби майки, за да извършват атаки в международни води. Опасенията са, че пиратите могат да вземат заложници както при моряците в региона на Африканския рог, за да извлекат по-голяма полза. Непредсказуемото използване на насилие срещу екипажите, включително използването на огнестрелни оръжия, е обезпокоителна тенденция.

Кражбата на нефт и „петролното пиратство“ включват кражбата на гориво от нефтопроводи („bunkering“) и отвлечането на танкери за кражба на гориво. Наскоро беше изчислено, че вследствие на такива кражби Нигерия губи около 100 000 барела на ден, които след това се препродават на черния пазар. Влекачите, които превозват работници до нефтените платформи, също стават жертва на пиратство и въоръжени грабежи. Тези дейности водят до загуби на приходи за правителствата, увеличават разходите за сигурност на търговията и възпрепятстват по-нататъшните инвестиции. Важно е да се постави акцент върху сигурността на нефтената и нефтохимическата индустрия не само в Нигерия (в епицентъра до момента), но и още по-далеч — в крайбрежните води на Екваториална Гвинея, Гана, Камерун, Република Конго, Габон, Чад, Либерия и Ангола⁶. Нефтените разливи, свързани с кражбата на нефт, често увеличават вредите, нанасяни върху крайбрежната околна среда и следователно върху препитанието от риболов и земеделие.

Незаконен риболов: Риболовът е важен икономически сектор в много страни в Гвинеийския залив, като осигурява 25—30 % от приходите в Мавритания, от 25 до 30 % от износа на Сенегал и 25—40 % от държавните приходи в Гвинея Бисау според Световната банка и Организацията на ООН за прехрана и земеделие. Незаконният, нерегламентиран и недеклариран (ННН) риболов в Гвинеийския залив струва на крайбрежните държави около 350 млн. USD годишно и представлява сериозна екологична заплаха за рибните запаси и за потенциален цялостен срив на риболовния сектор. Смята се, че общият улов в крайбрежието на Гвинеийския залив е с 40 % по-голям, отколкото се съобщава. В резултат на това се губят значителни ресурси, приходи, храна и препитание.

Безработицата в страните в Гвинеийския залив се изчислява на около 40 %, като равнището ѝ сред младите хора е над 60 %. За младите хора няма достатъчно икономически възможности в официалната законна икономика. Освен това несигурността при осигуряването на прехраната в селските райони насърчава миграцията от селските райони към градовете, което води до бърз растеж на градското население, оказващ натиск върху вече недостатъчната социална и икономическа инфраструктура и създаващ напрежение сред градското население. Тази висока безработица насърчава младите хора да извършват престъпна дейност просто за да си изкарват прехраната, така че те стават част от пиратски и престъпни групи или са принудени да мигрират незаконно при много опасни условия.

⁶ В доклада на Европейския парламент, август 2011 г., PE 433.768: „Въздействието на дейностите на нефтените компании върху околната среда, здравето и развитието в Африка на юг от Сахара“ се разглеждат поуките, които могат да се извлекат от Ангола и Нигерия.

ИНТЕРЕСИТЕ НА ЕС

ЕС има значителни икономически и търговски интереси и интереси, свързани с развитието и със сигурността в Гвинейския залив. Ангажиментът му за борба с бедността и за подпомагане на икономическото развитие е заложен в Споразумението от Котону. ЕС се ангажира също да подкрепя устойчивото използване на природните ресурси в региона, включително въглеводородите и рибата. Европа задоволява около половината от своите енергийни потребности, от които близо 10 % от своя петрол и 4 % от природния си газ, чрез внос от Гвинейския залив. Нигерия, Ангола, Екваториална Гвинея и Габон са значителни доставчици на суров нефт, а Нигерия — на природен газ. Близостта на региона до Европа с лесен достъп по море му осигурява сравнително предимство пред Близкия изток за нуждите ни от нефт. Освен това Европа продължава да бъде основен пазар за износа на други регионални продукти, включително от горското стопанство, селското стопанство и минерални ресурси⁷.

Регионът продължава да привлича все повече европейски инвестиции не само в областта на природните ресурси, но и в потребителски стоки и услуги, включително мобилни телефони. Това е съчетано с нарастващото му значение на потенциален пазар за износа с ускоряването на икономическия растеж на региона. Всичко това води до наличието на все по-голям взаимен интерес за партньорство, целящо насърчаване на растежа и създаване на работни места чрез осигуряване на сигурност и стабилност.

В интерес на ЕС е също насърчаването на стабилността в Гвинейския залив, за да бъдат защитени гражданите на ЕС от заплахите на наркотиците, тероризма, пиратството и въоръжените грабежи и от други форми на престъпност, идващи от региона.

КАКВО Е НАПРАВЕНО ДОСЕГА

Отговорите на тези заплахи до момента включваха редица инициативи през последните 5 години на международно, регионално и национално равнище:

- Две **резолюции на Съвета за сигурност на ООН** относно пиратството и въоръжените грабежи в Гвинейския залив⁸, в които се подчертава необходимостта от възприемането на „всеобхватен подход от страните в региона за противодействие на заплахата и на причините за пиратството и въоръжените грабежи по море в Гвинейския залив“ и нуждата да се продължи надграждането на „съществуващите национални, регионални и извънрегионални инициативи за подобряване на морската безопасност и сигурност в Гвинейския залив“. Двете резолюции се съсредоточават върху насърчаването на поддържането на мира и стабилността като цяло в региона на Гвинейския залив.
- Под егидата на Г-8 бе стартирана инициативата „**Група приятели на Гвинейския залив**“ (ГПГС), в която ЕС е член, за да се реши проблемът с морската сигурност в Гвинейския залив. Инициативата е насочена върху значението на поемането на отговорност от страна на африканските държави, върху връзката между икономическото развитие и сигурността,

⁷ Примерите включват желязна руда (Нигерия, Габон и Камерун), диаманти (Гвинея, Либерия, Сиера Леоне), манган (Габон), боксит (Гвинея), кобалт и дървен материал (Камерун) и какао (Гана, Кот д'Ивоар).

⁸ Резолюции на Съвета за сигурност на ООН (2011) 2018 и (2012) 2039

върху значението на координацията и обмена на информация и върху необходимостта от цялостен отговор, включително във връзка с управлението и правосъдието.

- **ЕС** отвърща на проблема с ННН риболова чрез прилагането на Регламента за ННН риболова, чрез споразуменията си за партньорство в областта на рибарството с много от крайбрежните страни от Западна и Централна Африка, посредством които се допринася за регулирането на риболова, включително от кораби на ЕС, както и чрез подкрепата за развитието/подобряването на управлението и на усилията за контрол в сектора на рибарството.
- Регионалните организации **ECOWAS** и **ECCAS** приеха политики и стартираха конкретни дейности, главно в резултат на засилването на международния натиск и увеличаването на международната подкрепа, включително за ECOWAS приемането през 2008 г. на цялостна рамка за предотвратяването на кризи, насочена *inter alia* към решаването на трансгранични въпроси и въпроси на морската сигурност, приемането на основополагащия план от Прая за справяне с нарастващия проблем с наркотиците и на стратегия и план за изпълнение за борба с тероризма. ECCAS разполага с интегрирана стратегия за морската сигурност от 2008 г. и създаде CRESMAC (Регионален център по морска сигурност в Централна Африка). През 2012 г. Африканският съюз прие африканска интегрирана стратегия за морската сигурност (стратегия AIM 2050).
- **Отделни страни** в Гвинейския залив започнаха да увеличат ресурсите и да разработват стратегии за партньорство, за да се справят с организираната престъпност по море и на сушата, като например съвместните патрули (операция „Просперитет“) от Федерална република Нигерия и Република Бенин.
- Нарастваща подкрепа чрез **двустранни програми на държавите — членки на ЕС**, и други международни партньори, като САЩ, Бразилия, Китай, Индия, Южна Африка и др. за формулиране на политиките, за координация и за изграждане на институционален капацитет. Подкрепата на държавите — членки на ЕС — е вече значителна, особено по отношение на изграждането на капацитета на основни институции и услуги.
- **Срещата на високо равнище на държавните ръководители** от Гвинейския залив, проведена в Яунде на 24—25 юни 2013 г., доведе до:

а) Приемането на „кодекс за поведение относно предотвратяването и наказването на пиратските действия и въоръжените грабежи срещу кораби и незаконната морските дейности в Западна и Централна Африка“, който ще бъде преразгледан след 3 години⁹.

⁹ Кодексът е вдъхновен от кодекса за поведение от Джибути на Международната морска организация (ММО) за западната част на Индийския океан. Основните му елементи са специалният акцент върху обмена на информация и координацията, улеснени от определена национална точка за контакт във всяка държава и от няколко регионални транснационални и трансрегионални координационни центъра за морска сигурност, и ясният ангажимент от държавите да декларират изключителните си икономически зони и да прилагат собствените си закони, включително относно риболова, пиратството и въоръжените грабежи по море, опазването на околната среда, изхвърлянето на отпадъци и минералните ресурси, включително нефта. Кодексът ще бъде под егидата на Африканския съюз, а не на ММО, понеже по този начин африканските държави ще поемат отговорността за него. Засега кодексът не е правно обвързващ.

б) Приемането на меморандум за разбирателство (MP), подписан от ръководствата на ECCAS, ECOWAS и GGC относно морската безопасност и сигурност в Западна и Централна Африка, с който се създава експертна група, която да изготви план за последващи действия за прилагането на кодекса за поведение.

в) Приемането на решение за разполагането на вътрешнорегионалния координационен център (описан в MP) в Яунде. Това ще бъде механизмът за наблюдение на изпълнението под егидата на AC.

От гледна точка на определянето на стратегическите изисквания и необходимите политики вече е свършена много работа. Изпълнението обаче е силно ограничено поради ограничения на ресурсите и продължава да има голям недостиг на допълнителни инвестиции, необходими за обръщането на тенденцията за нарастване на организираната престъпност.

СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

Срещата на върха в Яунде показва твърдия ангажимент на отделните държави, регионалните организации и GGC да работят заедно и с международните партньори за развитието на регионалната морската сигурност в най-широк смисъл¹⁰. Поради това последващите действия във връзка с тази среща на върха са полезна отправна точка за подхода на ЕС.

Подходът на ЕС следва да се основава на три принципа:

- партньорство със страните от Гвинейския залив, регионалните им организации и други международни организации, активни в региона (ECOWAS, ECCAS, GGC, Морската организация за Западна и Централна Африка (MOWCA), бюрата на ООН за Централна и за Западна Африка, UNOCA и UNOWA, и международни организации, включително Африканския съюз (AC), агенции на ООН, като Международната морска организация (ММО), както и Интерпол, Световната митническа организация (СМО) и други);
- цялостен подход към проблемите, за да се гарантира, че сигурността, развитието и въпросите, свързани с управлението, са интегрирани в обща стратегическа рамка;
- прилагане на извлечените поуки от нашите стратегии в други региони на Африка.

ЕС предлага интегриран подход към въпросите на управлението и всички рискове и предизвикателства за сигурността на сушата и по море, насочен към всички аспекти на транснационалната организирана престъпност в морската област, определени в подписания в Яунде кодекс за поведение, към отстраняването на причините и към насърчаването на регионалния мир, сигурност, стабилност, добро управление и развитие. Подпомагането на управлението на границите, върховенството на закона, реформата на правната рамка и рамката на сигурност, осигуряването на достъп до правосъдие и спазването на правата на човека, борбата с корупцията и организираната престъпност, включително незаконната миграция, са основни елементи от предстоящата дългосрочна работа. Икономическото управление също е от ключово значение, като например по-доброто управление и общественото участие в използването на природните ресурси, включително нефта, рибарството и други. Сред важните елементи следва да са и използването на съществуващите успешни

¹⁰ ЕС определя морската сигурност в член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 725/2004 като комбинацията от превантивни мерки, целящи защитата на морския транспорт и на пристанищните съоръжения срещу заплахи от преднамерени противозаконни действия.

действия на ЕС и извличането на поуки от стратегиите на ЕС за Африканския рог и Сахел, работата на национално, регионално и международно равнище с отделни държави или групи от държави, които притежават политическата воля за действие (и като се насърчават и други заинтересовани страни да се присъединят).

Като се има предвид това, подходът на ЕС ще се съсредоточи върху следните четири цели:

Цел 1 — *Изграждане на общо виждане за степента на заплахата в Гвинейския залив и за нуждата от справяне с тази заплахата сред държавите в региона и международната общност.*

Целта е да се разработи солидна основа от факти за създаването на политики и за действия, за поощряване на чувството за отговорност сред африканските държави и за насърчаване на политическата воля за преодоляване на проблемите. Това ще позволи на ЕС да прецени по-добре разходите и ползите от предлаганите действия

Сътрудничеството с ключови заинтересовани страни в държавите и в регионалните организации, включително организациите на гражданското общество, неправителствените организации (НПО), регионалните организации за управление на рибарството (РОУР) и частния сектор, ще даде възможност за изграждане на цялостна картина на мащабите на заплахата, за набелязване на възможностите и за определяне на приоритетите.

Възможни действия:

- подобряване на събирането на данни (понастоящем само 30—50 % от инцидентите по море се съобщават) и на обмяна на информация;
- определяне на географските и тематичните приоритетни зони, за да бъде отговорът на ЕС по-добре насочен, включително в сътрудничество с други международни участници;
- справяне с по-широките източници на нестабилност в зависимост от нивото на риска, като се използват инструменти, като системата за ранно предупреждение за конфликти, оценките на риска от конфликти и стратегиите на ЕС за правата на човека;
- приваждане в съответствие на тематичните (сигурност, трафик на наркотици и борба с тероризма) и географските политики/стратегии;
- поддържане на тесни връзки с частния сектор, по-специално промишления сектор, сектора на непромишления риболов и минния сектор, и морските превозвачи, за да се гарантира, че вижданията им се вземат под внимание от правителствата;
- подкрепа за диалога с гражданското общество, промишлеността и правителствата.

Цел 2 — *Подпомагане на регионалните правителства за изграждането на институции и капацитет за гарантирането на сигурността и върховенството на закона.*

Наличието на устойчиви национални (и регионални) институции, които са в състояние да се противопоставят трайно на заплахите, е от съществено значение за ефективната борба срещу организирания престъпни мрежи. Тези институции трябва да имат волята да се противопоставят на престъпността, мандата и средствата за тази цел, както и техническите възможности, включително в специализирани области. ЕС разполага с опита и ресурсите, за да

помогне за изграждането на капацитет на местно равнище, и следва да насърчава необходимата политическа подкрепа чрез политически диалог.

Институциите включват:

- политически институции (например парламенти, органи за управление на избори, политически партии), които могат да дадат на други институции мандат за намеса и подходяща правна рамка, за да го направят;
- институции за сигурност (например вътрешни сили за сигурност, брегова охрана, пристанищни органи, митнически органи и военни сили — сухопътни, морски и въздушни сили, всички със съответните функции при събирането на разузнавателни данни), които могат да извършват операции по наблюдение и при необходимост да се намесват, за да защитят търговските пътища, нефтените съоръжения и да разбиват незаконни дейности, като трафик на наркотици и хора. Трябва да се въведат подходяща правна рамка и политическа отчетност, за да се осигури ясно поемане на отговорността във връзка с тежки престъпления по суша или по море. Необходимо е подсилване на капацитета в определени области, където той е най-слаб (например борбата срещу пиратството по море или откриването на наркотици);
- институции, гарантиращи спазването на принципа на върховенството на закона (например полиция, съдилища и затвори, включително специализирани съдилища например в областта на митниците или риболова), които могат а) да гарантират разследването, осъждането и подходящото наказване на заподозрените лица, като се спазват законите и се зачитат стандартите за правата на човека; б) да улесняват достъпа до правосъдие и защитата на правата на човека (включително за жертвите на трафик на хора); да насърчават реформата на съдебната власт и вътрешните работи. Някои основни аспекти в тази връзка са независимостта и защитата на съдиите и разследващите магистрати, съдебномедицинският капацитет за предоставяне на доказателства в съда и намаляването на използването на незаконни методи на разпит.
- икономически институции и институции за управление на околната среда: националните органи трябва да намалят корупцията там, където съществува такава, да предотвратяват изпирането на пари чрез национални финансови институции, да избягват корумпирано или некомпетентно управление на договорите за природните ресурси и да осигуряват добро управление на околната среда чрез търговските операции;
- надзорни институции и гражданско общество (например главен одитор, омбудсман, институции за борба с корупцията, медии, неправителствени организации, мозъчни тръстове, общностни групи), които могат да насърчат доброто управление и спазването на принципа на върховенството на закона, за да не се създава среда, която позволява на организирани престъпни мрежи да извършват дейността си.

ЕС следва да се стреми към сътрудничество с местните общности, гражданското общество и медиите, за да помогне на гражданите да търсят отговорност от тези институции.

Възможни действия:

- а) подобряване на спазването на принципа на върховенството на закона чрез укрепване на националните правоприлагащи агенции и съдебната власт; подобряване на капацитета за надзор по море и на сушата; подкрепа за засилване на междуведомствената и регионалната координация в борбата с незаконните наркотични вещества и

организираната престъпност, включително сътрудничеството в областта на сигурността и правното сътрудничество, за обмена на данни и за трансгранични съвместни действия за борба с трафика на хора; подкрепа за развитието на интегрираната стратегия за морска сигурност на Африка за 2050 г. и подобряване на мониторинга и докладването за нарушения на морската сигурност, включително събиране на доказателства за съдебно преследване;

- б) подобряване на икономическото управление и на управлението в областта на околната среда посредством разработването и прилагането на правни рамки за риболова и експлоатацията на минерали в морските райони, включително системи за лицензиране на риболова; работа с международни организации, регионални организации за управление на рибарството и други ключови органи за осигуряване на спазването на международното право и регионалните норми; работа с частния сектор, включително сектора на добив на нефт и морския сектор, за насърчаването на действия, отговарящи на принципа на корпоративната отговорност, и на провеждане на консултации с гражданското общество и местните общности.

Цел 3 — *Подкрепа за развитието на проспериращи икономики в крайбрежните страни, които им дават възможност да предоставят основни услуги, да създадат възможности за трудова заетост и да намалят бедността сред гражданите си.*

Много държави от Гвинейския залив са нестабилни най-слабо развити страни (НСРС) с ниски ключови показатели за развитие, като например продължителност на живота, здраве и грамотност. Широко разпространената бедност, лошото управление и слабото развитие могат да улеснят появата на престъпни дейности. Създаването на законна и трайна заетост за младите хора може да помогне за отстраняването на някои от основните причини за несигурността в много страни от Гвинейския залив.

Политиката за развитие на ЕС, включително програмата на ЕС за промяна, дава приоритет на помощта за най-бедните страни, особено нестабилните държави. Сред основните въпроси, засегнати в програмата за промяна, са доброто управление, приобщаващият и устойчив растеж, селското стопанство, сигурност на хранителните доставки, чистата енергия и подобряването на устойчивостта към последствията от изменението на климата. Очевидно е колко е важно за региона да се подобри управлението на сектора на рибарството, по-специално непромишления крайбрежен риболов, във връзка с/по отношение на прехраната, търговията, икономическото развитие и заетостта¹¹.

Възможни действия:

- Продължаване и разширяване на текущата работа за подобряване на регулирането и управлението на ключовите сектори в страните от Гвинейския залив, включително риболова и добивната промишленост;

¹¹ За ЕС също съществуват значителни потенциални ползи от засилването на местния капацитет за опазване и управление на рибните запаси, които се изразяват в по-добри перспективи за риболовните флоти на ЕС и в повишаване на сигурността на морските пътища вследствие на по-доброто местно наблюдение.

- Увеличаване на участието на общностите в местното икономическо развитие и оказване на подкрепа за общностите чрез разширяване на достъпа до енергия и основни услуги;
- Поемане на ангажимент с държавите от Гвинейския залив, регионалните организации за управление на рибарството, международните организации и други основни заинтересовани страни за подобряване на нормативната уредба и управлението на риболова и добивната промишленост.

Цел 4 — Създаване на структури за сътрудничество между страните от региона, за да се гарантират ефективни трансгранични действия по море и на сушата.

Понеже обменът на информация и сътрудничеството между широк кръг от агенции и участници от публичния и частния сектор са от голямо значение, необходимо е да има стабилно планиране и координация между тях, особено с ключовите регионални организации: ECOWAS, ECCAS и GGC. По-широката роля на координатор, изпълнявана от Африканския съюз, ясно показва високата си стойност в региона на Африканския рог и все повече се цени от регионалните организации в Гвинейския залив. Сътрудничеството на ЕС трябва да подкрепя тази интеграция и координиране на усилията.

Възможни действия:

- Подобряване на планирането, координирането и комуникацията между регионалните партньори; подпомагане на регионалните организации да работят в по-тясно сътрудничество за предприемането на последващи действия след срещата на върха в Яунде;
- Набелязване на областите, в които активните партньори, като САЩ, Канада, Япония, Китай, както и ООН, Световната банка и други многостранни организации/институции, могат да имат положително въздействие, като Гвинейският залив бъде включен в политическия диалог на ЕС с тези партньори;
- В рамките на политическия диалог на ЕС с държавите и регионалните организации и други регионални органи следва редовно да се оценяват сигурността по море и на сушата, както и състоянието, тенденциите и нуждите на развитието;
- Подкрепа за ECOWAS, ECCAS, GGC и Африканския съюз в усилията им за вътрешно координиране с техните държави членки и помежду им, както и с външните им партньори.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Въпреки че бяха предприети някои обещаващи стъпки на национално, регионално и международно равнище, мащабът, разнообразието и променящият се характер на престъпните дейности и сложността на свързаните с тях проблеми изискват много по-голямо внимание на национално, регионално и международно равнище. Този подход е в пълно съответствие и допълва националните политики и регионалните инициативи за намаляването на бедността и е в синергия с дейностите, извършвани чрез споразумения за партньорство в областта на рибарството, и с дейностите за изпълнение на Регламента за ННН риболова. Ясно е, че дейностите по различните цели, посочени в тази рамка, могат взаимно да се подпомагат и допълват.

Важно е обаче всички тези различни инициативи да се координират, както в региона, така и между институциите на ЕС в Брюксел, а също и с програмите на държавите — членки на ЕС, и с международната общност. На този етап правилният подход е голямата ни амбиция, макар и мащабна и обхващаща пълния диапазон от икономически, социални предизвикателства и предизвикателства в областта на сигурността и развитието.

Ще бъде разумно да се съсредоточим в областите, в които ЕС може да въздейства най-добре. След срещата на върха в Яунде е налице възможност за мобилизирането на подкрепата за развиващите се регионални платформи за координиране, водени от африканските страни.

В крайна сметка, тази стратегическа рамка ще позволи да се прецени по-добре и да се планира по-последователно работата на ЕС с партньорите му в Гвинейския залив. Ако сега се увеличат усилията на ЕС за по-добро координиране, това ще окаже значително въздействие върху сигурността, доверието на инвеститорите, просперитета, препитанието, опазването на околната среда и енергийните доставки.